

החליל פרק חמישי סוכה

ל א מיי פ"ד מהלכות
סוכה הלכה יב סמו
עשין מנ טו"ע א"ח סימן
מנמנ סעיף פ:
לא ב מיי פ"ט מהל'
שבת הלכה ו סמו
עשין כט טו"ע א"ח סימן
רע"א סעיף י:
לב ג מיי פ"ד מהל'
תמידין הלכה יב:
לג ד מיי שם הל' יג:
לד ה מיי שם הל' יד:

תלמוד לומר חלק חלק. כתיבה דהוה קרא דלעיל כתיב דלוקומה כרגל: חלק אכילה. שוה ככולן כחילוק עבודה דלמחזרי לעיל [נה] מוצא בכל אות נפשו ושרת: ומאי אכילה. אכילתו לאשמועינן: אכילתו אכילה וקרבנות. דשערי טהרות וזוה ושוק: מהם נפקא לכהן המקריב אוסר וגו'. מי שעובדה אכילה וכיון דלמחזרי לעבודה פשיטא דמיכל נמי אכלי: אלא לחם הפנים. אכילתו לרזויו שאין זו שום עבודה לחם שכבר נעשית עבודתו משבת שעברה: יכול אף חובס הנאום שלא מחמת הרגל כרגל. יהו זוכין בעבודתו ויחלוקו: ס"ל לנד

עד כאן לא קאמרינן ב"ה התם אלא
שהיינו גורם לקידוש שתאמר.
מינה הא קאמרינן ד"ה דהיינו תדיר
ו"ל לא מטעם זה לחזקה קודמת
לחובת היום דנימא מטעם זה יקדים
זמן לטובה ושמא אינו זכאי לישב דברי
רז אלא לפי דבריו דזין ולא לפי
טעמי צית הלל:

והלכתא סוכה ואח"כ זמן ולא
חיישינן לסתם מתני'
דקמי היך מנה היך חמץ א"י
חשיב נמי לחם הפנים חובת היום
אף על פי שהם משבת שעברה:
בזוגנא

תלמוד לומר יחלק כחלק יאכלו כחלק עבודה
כך חלק אכילה ומאי אכילה אילימא קרבנות
מהתם נפקא לכהן המקריב אותה לו תהיה
אלא לחם הפנים יכול אף בחובות הבאות
שלא מחמת הרגל כרגל ת"ל לבד ממכריו
על האבות מה מכרו האבות זה לזה אני
בשבת י ואתה בשבתך: בעצרת אומר לו
הילך וכו': איתמר רב אמר "סוכה ואח"כ
זמן רבה בר בר חנה אמר זמן ואחר כך סוכה
רב אמר סוכה ואחר כך זמן חיובא דיומא
עדיף רבה בר בר חנה אמר זמן ואחר כך
סוכה תדיר ושאינו תדיר תדיר קודם לימא
רב ורבה בר בר חנה בפלוגתא דבית שמאי

ובית הלל קמיפלגי דת"ר⁶ דברים שבין בית שמאי ובית הלל בסעודה בית
שמאי אומרים מברך על היום ואחר כך מברך על היין ובית הלל אומרים
מברך על היין ואחר כך מברך על היום בית שמאי אומרים מברך על היום
ואח"כ מברך על היין שהיום גורם ליין שיבא וכבר קידש היום ועדיין
יין לא בא ובית הלל אומרים מברך על היין ואחר כך מברך על היום
שהיין גורם לקידושא שתאמר ד"א ברכת היין תדירה וברכת היום אינה
תדירה תדיר ושאינו תדיר תדיר קודם לימא רב דאמר כבית שמאי ורבה
בר בר חנה דאמר כבית הלל אמר לך רב אנא דאמרי אפילו לבית
הלל עד כאן לא קאמרי בית הלל התם אלא שהיין גורם לקידושא
שתאמר אבל הכא אי לאו זמן מי לא אמרינן סוכה ורבה בר בר חנה
אמר לך אנא דאמרי אפילו לבית שמאי עד כאן לא אמרי בית שמאי
התם אלא שהיום גורם ליין שיבא אבל הכא אי לאו סוכה מי לא אמרינן
זמן תנן בעצרת אומר לו הילך מצה והילך חמץ והוא הכא דחמץ עיקר
ומצה טפל וקתני הילך מצה והילך חמץ תיובתא דרב אמר לך רב
תנאי היא דתניא הילך מצה והילך חמץ אבא שאול אומר הילך חמץ
הילך מצה דרש רב נחמן בר רב חסדא לא כדברי רב דאמר סוכה ואחר
כך זמן אלא זמן ואחר כך סוכה ורב ששת בריה דרב אידי אמר סוכה
ואחר כך זמן והלכתא סוכה ואחר כך זמן: משמר שזמנו קבוע [וכו'] ושאר
קרבנות צבור: לאתווי מאי לאתווי פר העלם דבר של צבור ושערי עבודה
כוכבים: והוא מקריב את הכל: לאתווי מאי לאתווי קייץ המזבח: מתני'
יום טוב הסמוך לשבת בין מלפניה בין לאחריה היו כל המשמרות שוות
בחילוק לחם הפנים יחל להיות יום אחד [להפסיק] בינתיים משמר שזמנו
קבוע היה נוטל עשר חלות והמתעכב נוטל שתיים יבשאר ימות השנה
ההנכנס נוטל שש והיוצא נוטל שש רבי יהודה אומר ההנכנס נוטל שבע
והיוצא נוטל חמש ההנכנסין חולקין בצפון והיוצאין בדרום בילגה לעולם חולקת
בדרום וטבעתה קבועה וחלונה תתומה: ג' מאי מלפניה ומאי מאחריה
אילימא לפניה יום טוב ראשון לאחריה יום טוב ראשון מ"ט כיון דהני מקדמי
והני מאחרי תיקנו רבנן מילתא כי היכי דניכלו בהדי הדדי: חל יום אחד:
והני

תורה אור השלם
1. חלק כחלק יאכלו
לבד ממכריו על
האבות: דברים י"ח
2. וכל מנה אש
למנוח בתנור וכל נעשה
בבורחשת ועל מחבת
לבושן המקריב אתה לו
תקרה: ויקרא ו ט ז

רבינו חננאל (המשך)
ואסיקנא כרב, הלכתא
סוכה ואחר כך זמן. מתני'
יום טוב הסמוך לשבת
מלפניה [ומאחריה] וכו'.
מאי לפניה ומאי לאחריה.
פירוש יום טוב האחרון
שחל [להיות] בערב שבת
הוא לפניה, ואם חל יום
טוב הראשון להיות באחד
שבת הוא לאחריה. מאי
טעמא כיון דהני לא
סגי להו אלא אדקמי
אתו, והני לא סגי להו
דלא מעכבי, תקינו להו
רבנן לחם הפנים. אבל
יום טוב הראשון לפניה,
יום טוב אחרון לאחריה
ישבת (שבתוך החג י"א):
היינו שבת שבתוך החג,
ואנן בעינן שתהא שבת
הסמוכה לרגל ואינה מן
הרגל [י"א] ואנן בעינן
סמוכה ואינה מן הרגל,
כיון שאי אפשר לבאין
שלא יקדימו [ו]יבואו
קודם השבת בזמן שהיא
לפני הרגל, ואי אפשר
שלא יתעכבו עד אחד
שבת בזמן שהוא אחר
הרגל, תקנו תכונים בלאח
משמרות לחלוק בלחם
הפנים. ויש מי שאומר
יום טוב סמוך לשבת
מלפניה, כגון דמקלע יום
טוב באחד בשבת, כל
יום טוב הדוא, דצריכין
משמרות למיתאי מן מעלי
[שבתא], ומאחריה, כגון
דמקלע יום טוב במעלי
[שבתא], כל יום טוב
דצריכין משמרות
לאחוריה עד בטר שבתא.
תקינו להו רבנן לכל
המשמרות לחלוק בלחם
הפנים. מתני' חל [יום]
אחד להפסיק בינתיים כו'.
(פיס) פירוש אחד מימי
חול [יום] חול]
להפסיק בין יום טוב
לשבת והוה בינתיים כאשר
פירש תנא והוה המביא
לידי עיכוב. (כו) עד
המתעכב נוטל (פי) שנים.
פי' כגון שחל יום טוב
האחרון להיות בחמישי
בשבת, ויש במשמרות
מי שיעיירותיהן רחוקות
ונמניין מליצאת בערב
שבת ומתאחרות וצריך
להתעכב עד אחד בשבת.
(מה) [וחן] היא משמר
המתעכב (כזה) ששנינו.
משמר שזמנו קבוע, והוא
משמר הנוטל ומשמר
הנכנס יוצא חלות,
והמתעכב, כגון זה שפירשונו למעלה נוטל שתיים. וכן בזמן שחל יום טוב הראשון בשני בשבת, נמצא משמר היוצא
המתעכב לחוג, שאינו יכול לילך ולחזור בו ביום, א) הלכך נוטל שתי חלות יתירות. ושאר כל ימות השנה הנכנס
נוטל שש והיוצא נוטל שש. ר' יהודה אומר הנכנס והן באי שבת, נוטלין ד חלות, שתיים יתירות על יוצאי השבת,

הלמוד לומר חלק חלק. כתיבה דהוה קרא דלעיל כתיב דלוקומה כרגל: חלק אכילה. שוה ככולן כחילוק עבודה דלמחזרי לעיל [נה] מוצא בכל אות נפשו ושרת: ומאי אכילה. אכילתו לאשמועינן: אכילתו אכילה וקרבנות. דשערי טהרות וזוה ושוק: מהם נפקא לכהן המקריב אוסר וגו'. מי שעובדה אכילה וכיון דלמחזרי לעבודה פשיטא דמיכל נמי אכלי: אלא לחם הפנים. אכילתו לרזויו שאין זו שום עבודה לחם שכבר נעשית עבודתו משבת שעברה: יכול אף חובס הנאום שלא מחמת הרגל כרגל. יהו זוכין בעבודתו ויחלוקו: ס"ל לנד

מוסף רש"י
מברך על היום. נקודת
שבת וימים טובים
(ברכות נא). שהיום
גורם ליין שיבא. כוס
זה לא נזל אלא בשבת
שבת לקידוש (שם). וכבר
קדש היום. משקל עליו
או מלאה סוכיבס, ועדיין
יין לא בא. לשלשן.
וכס שקודם לנטיה
כך קודם לברכה (שם).
שהיין גורם לקידושא
שתאמר. שט"ס אין יין
לא מקדיש, והמקדש על
הפת גם הוא נמקדש
יין, ונכרת הפת קודמת
(שם). תדיר קודם. נפקא
לן כנסמתא זמתי מהאי
קרא דכתיב צמחין
מלבי עולת הבקר אשר
לעולת התמיד נעשו את
אלה, מלבי משמע לאחר
שהקרבנם התמיד תקריבו
המוספין וקא דרשינן אשר
לעולת התמיד קרא ימיה
לנוסף דנשזיל שהוא תמיד
הקדימה הכתוב, ומכאן
אמה למד ללל התמידין
(שם). יום טוב הסמוך
לשבת.
הרגל היו כל המשמרות
שוות בחילוק לחם הפנים
וכן יו"ט הסמוך לשבת
בין מלפניה, שאין יכולים
לשזב שבת לתקונין בין
מלאחריה, על כן הוה
מקדימין לזב מערב שבת,
היו כל המשמרות
שוות בחילוק לחם
הפנים. שתי על כרחן
שהיו שם והיו יום
שבת שבתוך הרגל (שם)
יח. חל להיות יום
אחד להפסיק בינתיים.
או מלפניה, אנו שכלה
המועד בתמימי שבת, או
מאחריה, שהחילוי הנוטל
בשני שבת, לא היה להם
להקדים לזב מלפני השבת,
אין שבת, אלא משמר
המתעכב שבת, בין שהוא
ממחר אחד בין שהוא
משמרות הרבה, נוטל שתי
חלות והשאר מתחלקות
למשמר היוצא ונכנס שומני
קבוע לאותה שבת (שם).

רבינו חננאל
חלק כחלק יאכלו. שהוה
בין אכילה לעבודה, מה
עבודה, פי' עבודה של
אמורי הרגלים שאמרו
בה שכל המשמרות שוין
בחילוקה (הו) [וכן] חלק
אכילת לחם הפנים כולן
לוקחין ממנו. (ו) ובה בכל
אות שבת, אף אכילה
כיוצא בה). והני מילי
ברגלים, אבל בשאר ימי
השנה, לבד ממכריו וגו',
מה מכרו אבות זה לזה
אני בשבתי ואתה בשבתך,
כל המשמרה זוכה בכל.
הקרבנות הבאות בשבת.
פיסקא [בעצרת וכו'].
איתמר רב אמר סוכה ואחר
כך זמן, פירוש מקדים
ומברך לישב בסוכה ואחר
כך זמן, סבר חיובא
דיומא עדיף לאחריה.
רבה בר בר חנה אמר
זמן ואחר כך סוכה,
סבר תדיר קודם. ורב
אמר לך הא הודאא
בה רב ורבה בר (רב הונא) [בר חנה] וכל חד מינייהו אסיק מימריה כתרוריהו. ואיתני לאכרעיה
מתני' חלק מצה תחלה, דהיא תדירה, והדר חמץ דהוא חיובא דיומא, ואמר לך רב תנאי היא.

(א) נראה דחסר כאן אחי מיתת ו"ל כמו דעבודה כוין חולקין בה דכתיב ובה בכל אות נפשו ושרת אף אכילה וקרבנות. (ב) נראה דל"ל ו"ד דתלמודא דמלכות. כ"ש ויהי קמו בה רב וכו'. (ג) לכדי רבינו משמר המתעכב היינו משמר היוצא ונוטל שתי חלות לזב מה שנוטל חלק חלק בעשר חלות עם משמר הנכנס.